

Decizia nr. 738 din 1 noiembrie 2012
privind principii și reguli de desfășurare a campaniei electorale pentru alegerea
Camerei Deputaților și a Senatului, prin intermediul serviciilor media audiovizuale

Având în vedere dubla calitate a Consiliului Național al Audiovizualului, de garant al interesului public și de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale,

conform dispozițiilor art. 2, art. 7 alin. (2), art. 15 alin. (1) lit. e), art. 29, art. 31 - 33, 37, 38, 38¹ și 38², art. 50 lit. h³) și h⁴), art. 51 alin. (1) și alin. (2) lit. g) din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 17 alin. (1) lit. d) și ale art. 26¹ din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI adoptă următoarea:

DECIZIE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Campania electorală la posturile de radio și de televiziune, publice și private, inclusiv de televiziune prin cablu, a partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și a organizațiilor legal constituite ale cetățenilor aparținând unei minorități naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale, precum și a candidaților independenți care înaintează propuneri de candidatură, denumiți în continuare *competitori electorali*, începe în ziua de 9 noiembrie 2012, ora 0,00, și se încheie în ziua de 8 decembrie 2012, ora 7,00.

(2) Campania electorală reflectată prin intermediul posturilor de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, publice și private, denumită în continuare *campanie*, se desfășoară în condițiile stabilite de Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu respectarea prevederilor Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea audiovizualului*, ale Deciziei Consiliului Național al Audiovizualului nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu completările ulterioare, denumită în continuare *Codul audiovizualului*, precum și ale prezentei decizii.

Art. 2. - Campania trebuie să servească următoarelor interese generale:

a) ale electoratului, de a primi informații corecte, astfel încât să poată vota în cunoștință de cauză;

b) ale competitorilor electorali de a se face cunoscuți și de a-și prezenta platformele, programele politice și ofertele electorale.

Art. 3. - Radiodifuzorii publici și privați sunt obligați să asigure desfășurarea unei campanii echitabile, echilibrate și corecte pentru toți competitorii electorali, respectând următoarele principii:

a) echitate - toți candidații trebuie să aibă posibilitatea de a se face cunoscuți electoratului;

b) echilibru în prezentarea activităților de campanie ale competitorilor electorali;

c) corectitudine – toți competitorii electorali să beneficieze de un tratament obiectiv și echidistant.

CAPITOLUL II

Proceduri preliminare

Art. 4. - Competitorii electorali au acces gratuit la posturile publice de radio și de televiziune în condițiile art. 38 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. - (1) Posturile de radio și de televiziune private, inclusiv de televiziune prin cablu, care vor reflecta campania electorală au obligația să comunice Consiliului Național al Audiovizualului implicarea lor în campanie, lista emisiunilor electorale pe care le vor realiza, precum și intervalele de timp de difuzare a respectivelor emisiuni, până cel mai târziu în ziua de 8 noiembrie 2012, printr-o adresă, conform modelului prezentat în *anexa nr. 1*, care face parte integrantă din prezenta decizie.

(2) La posturile private de radio și televiziune cu acoperire națională timpii de antenă oferiți competitorilor electorali trebuie să fie proporționali cu cei practicați de posturile publice cu acoperire națională.

(3) La posturile locale și regionale de radio și de televiziune private, inclusiv de televiziune prin cablu, timpii de antenă oferiți competitorilor electorali vor fi proporționali cu numărul de candidaturi rămase definitive în aria geografică acoperită de postul respectiv, potrivit datelor comunicate public de către birourile electorale de circumscripție din respectiva arie de acoperire.

(4) Tarifele pe emisiune și pe unitate de timp ale fiecărui post privat de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, vor fi făcute publice și vor fi aceleași pentru toți competitorii.

(5) În situațiile litigioase privind alocarea timpilor de antenă, posturile vor trebui să facă dovada că au oferit tuturor competitorilor electorali accesul, în condițiile Legii nr. 35/2008.

CAPITOLUL III

Emisiuni electorale

Art. 6. - (1) Pentru reflectarea desfășurării campaniei electorale și a activităților de propagandă electorală, radiodifuzorii pot realiza și difuza numai următoarele tipuri de emisiuni:

a) *de promovare electorală* - în care candidații și reprezentanții competitorilor electorali își promovează propria candidatură, programele politice și activitățile de campanie electorală; în situația transmiterii în direct a unor activități de campanie, acestea se vor încadra în timpii de antenă acordați fiecărui competitor electoral; la posturile private de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, accesul, contra cost, al competitorilor electorali va respecta condițiile art. 38 alin. (3) din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare;

b) *de dezbatere electorală* - în care radiodifuzorii pun în discuție programele electorale și teme de interes public legate de campania electorală, cu participarea candidaților sau, după caz, a reprezentanților competitorilor electorali; accesul candidaților și al reprezentanților competitorilor electorali la emisiunile de dezbatere electorală este gratuit.

(2) Emisiunile dedicate campaniei electorale prevăzute la alin. (1) lit.a) vor fi marcate pe toată durata emisiunii cu sintagma "*publicitate electorală*", iar cele de la alin. (1) lit. b) vor fi marcate cu sintagma „*dezbatere electorală*”.

(3) Radiodifuzorii nu trebuie să creeze confuzie, prin format sau prezentator, între emisiunile de promovare electorală și cele de dezbateri ale postului, inclusiv de dezbateri electorale.

(4) Radiodifuzorii sunt obligați să precizeze calitatea în care se exprimă persoanele invitate în emisiuni, cum ar fi cea de candidat, susținător sau reprezentant al candidatului.

Art. 7. - (1) În perioada campaniei electorale candidații au acces la posturile publice și private de radio și televiziune, inclusiv la cele prin cablu, numai în emisiunile prevăzute la art. 6.

(2) În perioada campaniei electorale, radiodifuzorii nu pot difuza emisiuni realizate sau moderate de candidați și de reprezentanți declarați ai competitorilor electorali.

Art. 8. - (1) Emisiunile informative se supun obligației de obiectivitate, echitate și de informare corectă a publicului.

(2) În cadrul emisiunilor informative pot fi prezentate informații privind sistemul electoral, calendarul campaniei electorale și tehnica votării.

(3) În emisiunile informative, prezentarea activităților de campanie va fi realizată exclusiv de către radiodifuzori. Este interzisă difuzarea de materiale în legătură cu activitățile de campanie, realizate sau puse la dispoziția radiodifuzorilor de către competitorii electorali, precum și difuzarea de interviuri acordate de către candidați sau reprezentanți ai competitorilor electorali.

(4) Candidații care dețin funcții publice pot apărea în emisiunile informative numai în probleme legate de exercitarea funcției lor; în aceste situații radiodifuzorii au obligația să asigure echidistanța și pluralismul de opinii.

Art. 9. - (1) În cadrul emisiunilor de promovare electorală și al emisiunilor de dezbatere electorale radiodifuzorii trebuie să asigure tuturor competitorilor electorali condiții echitabile în ceea ce privește libertatea de exprimare, pluralismul opiniilor și echidistanța.

(2) În cadrul emisiunilor de promovare electorală și al emisiunilor de dezbatere electorale radiodifuzorii trebuie să se asigure că invitații respectă următoarele obligații:

a) să nu pună în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;

b) să nu facă afirmații care pot aduce atingere demnității umane, dreptului persoanei la propria sa imagine și la respectarea vieții sale private, sau să aducă atingere moralei publice;

c) să probeze eventualele acuzații cu incidență penală sau morală aduse unui alt candidat sau reprezentant al competitorilor electorali;

d) să nu incite la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie.

Art. 10. - Moderatorii emisiunilor au următoarele obligații:

a) să fie imparțiali;

b) să asigure echilibrul necesar desfășurării emisiunii de dezbatere electorale, oferind, fiecărui candidat participant la discuții posibilitatea de prezentare a opiniilor sale;

c) să formuleze întrebările fără a fi tendențiosi sau părtinitori și să manifeste un comportament civilizat în relația cu participanții la dezbatere;

d) să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite;

e) să solicite, în mod convingător, dovezi explicite atunci când participanții aduc acuzații cu incidență penală sau morală unor contracandidați;

f) să intervină atunci când, prin comportamente sau exprimări, participanții la emisiuni pun în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor, fac afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice, nu probează eventualele acuzații cu incidență penală sau morală aduse unui alt candidat sau reprezentant al unui competitor electoral, incită la ură sau discriminare pe considerente de rasă, etnie, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală; în cazul în care invitații nu se

conformează solicitărilor, moderatorul și, după caz, producătorul emisiunii pot decide întreruperea microfonului sau oprirea emisiunii.

Art. 11. - (1) Radiodifuzorii privați pot difuza spoturi publicitare electorale numai în cadrul emisiunilor de promovare electorală și de dezbateri electorale, cu respectarea cerințelor referitoare la publicitate prevăzute la art. 38 alin. (4) din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor Codului audiovizualului.

(2) Pentru difuzarea spoturilor publicitare electorale radiodifuzorii privați sunt obligați să asigure candidaților și competitorilor electorali condiții egale de acces și de tarificare pe unitatea de timp.

(3) Spoturile publicitare electorale nu pot avea o durată mai mare de 30 de secunde și trebuie să fie asumate în mod explicit de către candidații și competitorii electorali. Radiodifuzorii au obligația să asigure identificarea spoturilor electorale, astfel încât publicul să fie informat cu privire la competitorul electoral al cărui mesaj este difuzat.

(4) Spoturile publicitare electorale se difuzează în calupuri separate și marcate ca atare. În cadrul emisiunii de promovare electorală, în spațiul alocat unui competitor electoral nu pot fi inserate spoturi electorale ale altor competitori electorali.

(5) Conținutul spoturilor electorale trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) să nu pună în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;

b) să nu facă afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice;

c) să nu incite la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie.

(6) În cazul emisiunilor de promovare electorală ale serviciilor publice de radio și televiziune pot fi difuzate și spoturi electorale, cu încadrare în timpii de antenă acordați competitorilor electorali.

Art. 12. - (1) Sondajele de opinie cu conținut electoral pot fi difuzate numai cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 38¹ și 38² din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă, în rândul electoratului, nu trebuie să fie prezentate ca fiind reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.

Art. 13. - (1) Persoanele ale căror drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unei emisiuni electorale a unor fapte neadevărate beneficiază de drept la replică.

(2) Persoanele ale căror drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unei emisiuni electorale a unor informații inexacte beneficiază de drept la rectificare.

(3) Radiodifuzorii au următoarele obligații privind dreptul la replică și la rectificare:

a) să decidă acordarea sau neacordarea dreptului solicitat, în cel mult 24 de ore de la primirea unei solicitări formulate în scris; în situația în care solicitarea se referă la o emisiune difuzată în ultima zi de campanie electorală, decizia trebuie luată în cel mult 12 ore de la primirea solicitării;

b) să comunice solicitantului, în termenele prevăzute la lit. a), telefonic și/sau în scris, decizia luată; în cazul neacordării dreptului solicitat, motivele trebuie să fie comunicate solicitantului și Consiliului Național al Audiovizualului;

c) să difuzeze, în cazul în care decide acordarea dreptului solicitat, rectificarea sau replica în cel mult 48 de ore de la primirea solicitării; în situația în care emisiunea care face obiectul sesizării a fost difuzată în ultima zi de campanie electorală, rectificarea sau replica se difuzează în preziua votării;

d) să difuzeze, în cazul în care Consiliul Național al Audiovizualului dă câștig de cauză solicitantului, replica sau rectificarea în termenul și în condițiile comunicate radiodifuzorului.

(4) În preziua votării, radiodifuzorii trebuie să prevadă în program, imediat după emisiunea informativă de seară, un spațiu de emisie pentru difuzarea rectificărilor și a replicilor ca urmare a sesizărilor care se referă la emisiunile difuzate în ultima zi de campanie electorală.

Art. 14. - Începând cu 48 de ore înainte de ziua votării și până la încheierea votării, este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă.

Art. 15. - Începând cu 24 de ore înainte de începerea votării și până la încheierea votării sunt interzise:

- a) difuzarea de spoturi de publicitate electorală;
- b) invitarea sau prezentarea candidaților și/sau a reprezentanților competitorilor electorali în emisiunile și programele posturilor de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 13 alin. (4);
- c) comentarii privind desfășurarea campaniei, precum și cele privind candidații și competitorii electorali.

Art. 16. - În ziua votării sunt interzise activitățile prevăzute la art. 15, precum și următoarele activități:

- a) prezentarea de sondaje realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării;
- b) comentarii referitoare la competitorii electorali, înainte de încheierea votării
- c) îndemnuri de a vota sau de a nu vota un candidat ori candidaturile depuse de competitorii electorali.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 17. - (1) Radiodifuzorii vor asigura înregistrarea emisiunilor prevăzute la art. 6 și a spoturilor publicitare electorale în condițiile stabilite în Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 412/2007 privind obligațiile ce revin radiodifuzorilor la înregistrarea programelor de radio și de televiziune.

(2) Înregistrările prevăzute la alin. (1) vor fi păstrate timp de 30 de zile după comunicarea oficială a rezultatelor alegerilor și vor fi puse la dispoziția Consiliului Național al Audiovizualului, la cererea acestuia.

Art. 18. - Nerespectarea prevederilor prezentei decizii se sancționează potrivit dispozițiilor Legii audiovizualului, precum și ale art. 50 și 51 din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19. - Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**Președintele
Consiliului Național al Audiovizualului,**

Răsvan POPESCU